Zveza Ljudskih Tradicijskih Skupin Slovenije
Slovenian CIOFF® National Section

Bilten

Št. 2, letnik XIII.
april 2014

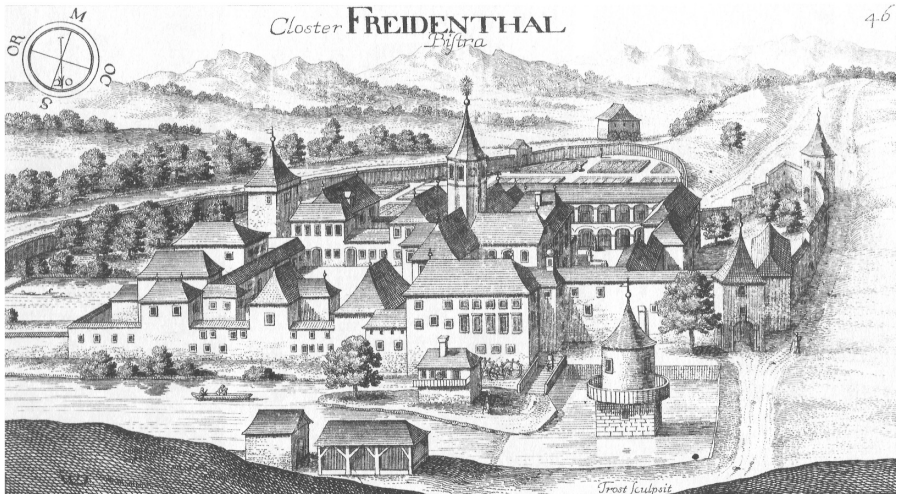

Vsebina

Magdalena Tovornik: Beseda predsednice 23
Neža Mikelj: Folklorna skupina Stična na Portugalskem .24
Urša Štumberger: Mariborskih 50 let 26
Maša Kumperger: Sestanek otroških folklornih skupin.....28
po prof. A. Raftisu pre-
vedel dr. B. Ravnikar: Svetovni dan plesa..... . 29
Slađana Šmitran: Letni koncert SKUD Vidovdan..... 29
Gregor Jevšček: Ob 51. Jurjevanju v Beli krajini 30
Alenka Klemenčič: 26. Folkart 31
Boris Šušmak: Mednarodni folklorni festival MIFF..... 31
Mihaela Leskovec: Zeleni Jurij – muzikal po ljudskih motivih ...32
Zvone Gantar: Že drugič v Angliji..... . 33
Ostali dogodki .....,35
foto: AFS Študent Maribor;
FS Stična na Portugalskem..... 36

Bilten je brezplačno glasilo članov Zveze ljudskih tradicijskih skupin Slovenije in izhaja štirikrat letno.

Naslov: Zveza ljudskih tradicijskih skupin Slovenije
Glavni trg 7
p. p. 173
4000 Kranj
e-pošta: cioff-slovenia@cioff.org
internet: www.zltss.si

Bilten ureja Uredniški odbor:

glavna urednica	Janja Ravnikar
član	Janez Florjanc
član	Božidar Fabjan

Prispevke pošiljajte na: janja.ravnikar@gmail.com

Bilten se nahaja tudi na spletni strani ZLTSS: www.zltss.si.

Vsebina člankov izraža avtorjevo mnenje in ne mnenja uredniškega odbora.

Naslovnica: Samostan Bistra (Bistra, Vrhnika). Valvasor: Slava Vojvodine Kranjske XI, 140 diff.

Beseda predsednice

ZLTSS je v soboto, 22. marca sklicala redni letni Zbor članic, gostitelji so bili FS Vidovo iz Šentvida pri Stični. Kot je to v navadi, smo pred sejo sklicali sestanek festivalov. Letos smo se odločili za daljši in temeljitejši pogovor z direktorji, saj smo želeli slišati ocene festivalov iz preteklega leta, hkrati pa tudi pogledati, kako potekajo priprave na festivale v letu 2014. V letu 2013 so se festivali srečevali s finančnimi, pa tudi organizacijskimi težavami. Nekatere skupine, zlasti tiste, ki niso vabljene preko CIOFF®, zadnji hip odpovedo udeležbo in spravijo organizatorje v težak položaj. V letu 2014 bomo število festivalov povečali kar na trinajst, kar je zelo spodbudno. Med novimi si utira pot tudi festival v Črnučah, ki bi ga lahko z združenimi močmi, torej tudi s kakšno ljubljansko folklorno skupino, v nekaj letih postavili na trdne noge. Velik porast beležimo med otroškimi festivali, kar je zelo spodbudno!

V letu 2014 bo ZLTSS organizatorica dveh velikih dogodkov: sestanka Sektorja za Centralno Evropo in 10. Festivala Alpe Adria. Oba smo umestili konec maja v Kranj. O tem bomo še poročali v naslednji številki Biltena.

Na zboru članic je bil sprejet pomemben sklep, da bomo še naprej krepili dialog med regijskimi predstavniki v upravnem odboru in našimi članicami ter skupaj zagotavljali kar največjo kvaliteto folklornih skupin, ki se udeležujejo CIOFF® festivalov po vsem svetu. V letu 2013 smo se odzvali na približno dve tretjini vabil. Upajmo, da bo letos bolje, saj bi želeli slovensko tradicijsko kulturo kar največkrat predstaviti svetu.

Magdalena Tovornik, predsednica ZLTSS

Tej številki Biltena je priložen račun za članarino v ZLTSS.

Folklorna skupina Stična na Portugalskem

Folklorna skupina Stična je od 26. avgusta do 2. septembra 2013 pod okriljem CIOFF®-a v lepem portugalskem mestu Viana do Castelo, 70 km severno od Porta, ob atlantskem oceanu zastopala Slovenijo na 17. mednarodnem folklornem festivalu Alto Minho.

V nedeljo zgodaj zjutraj smo se, opremljeni z ogromnimi kovčki, saj je vsak poleg osnovne prtljage s seboj nosil tudi tri komplete folklornih kostumov, z avtobusom odpeljali do Benetk. Od tam smo odleteli do Madrida. Zaradi prestavljenega leta smo kar na letališču z igranjem in plesom zabavali mimoidoče. Pozno zvečer smo prispeli v Porto, kjer sta nas pričakala vodiča Ricardo in Catia iz folklorne skupine Viana do Castelo, ki je bila vseh deset dni naša gostiteljica. Nastanjeni smo bili v študentskem domu, v samem centru mesta, blizu glavnega trga Praca de Republica, kjer je bilo tudi glavno dogajanje festivala.

V ponedeljek smo si ogledali mesto Porto. Z avtobusom smo se popeljali po glavnih ulicah, ogledali smo si vinsko klet Offley in poskusili njihovo lokalno vino porto. Navdušila nas je peščena obala ob Atlantskem oceanu. Čeprav je bila voda hladna, so najpogumnejši tudi zaplavali. V torek dopoldan smo imeli prvi nastop. Zaplesali smo v domu starejših, kjer so nas zelo lepo sprejeli. Tudi v sredo in četrtek smo bili zadovoljni, ko smo polepšali dan otrokom in starejšim v domovih.

Slovesen začetek festivala je bil v torek ob 22. uri. Predstavile smo se vse povabljene skupine. Poleg nas so na velikem odru na čudovito okrašenem glavnem trgu zaplesale še skupine s Hrvaške (Dugi rat), ZDA (Ohio), Španije (Katalonija), Mehike, Litve in Urugvaja. Zaplesali smo prvi, predstavili smo se s prekmurskimi plesi.

V četrtek smo na turističnem avtobusu brez strehe uživali v vožnji do mesta Afife. V belokranjskih kostumih smo mahali mimoidočim in prepevali ob igranju harmonike. Po popoldanskem počitku smo se odpeljali na posestvo Santoinho (Quinta de Santoinho). Tam smo si skupaj z ostalimi skupinami ogledali lepo urejen park in se družili ob okusni večerji (pečen piščanec s čipsom). Pozno zvečer smo na prireditvi, ki je potekala na prostem, predstavili dolenjske plese.

Prosto petkovo dopoldne smo izkoristili za vaje. Popoldne smo se vse gostujoče skupine pomerile v različnih igrah. Hodili smo s hoduljami, skupinsko tekli na smučeh, poskakovali v vrečah, vlekli vrv. Slovenci smo v vlečenju vrvi konkurenco dobesedno pometali na tla. Zvečer se je spet napolnil glavni trg. Med čakanjem na nastop smo se družili z urugvajsko skupino, ki je bila nad Slovenijo naravnost navdušena. Številčni publiki smo predstavili dolenjske plese. Fantje so navdušili z igro s klobuki.

V soboto se je festival zaključeval. Dopoldan smo plesali na trgu, mimoidoče učili slovenskih plesov, prijazno nas je sprejel tudi župan. Sledilo je skupinsko slikanje in izmenjava daril. Oblečeni v noše smo se udeležili slovesne maše, kjer smo prosili za mir in razumevanje med različnimi kulturami. Pozno zvečer se je še zadnjič napolnil trg Placa de Republica. FS Stična je za konec zaplesala atraktivne belokranjske plese. Sledil je čudovit zaključek. Po en par od vsake gostujoče skupine je zaplesal valček s parom iz domače skupine. Na odru so se nam pridružili še ostali z baloni, ki so jih kasneje spustili v zrak. Sledilo je druženje skupin vse do zgodnjih jutranjih ur.

Za nedeljsko kosilo je bila zadolžena naša skupina. Gostiteljem smo pripravili pražen krompir, goveje zrezke in solato, posladkali pa smo se s slastnimi palačinkami. Nad slovenskim kosilom so bili naši gostitelji zelo navdušeni. Sledila je zahvala portugalskim gostiteljem za čudovit teden in prijaznost. Zvečer smo ponovno odšli na posestvo Santoinho, kjer smo se z ostalimi skupinami še zadnjič poveselili ob dobri hrani, champarriao-u (mešanici šampanjca, piva in sladkorja) in odlični glasbi lokalne skupine. V ponedeljek smo že pred zajtrkom spakirali kovčke. Odpeljali so nas do letališča v Portu, kjer smo se poslovili še od naših vodičev. Po dolgem potovanju do Dunaja in vožnji domov smo utrujeni prispeli v Stično.

Deset dni nam je minilo hitro in z veseljem se jih bomo spominjali. Občudovali smo lepote Portugalske, vreme je bilo enkratno. Imeli smo se super, skupaj smo se smejali in plesali ter spoznali veliko novih prijateljev. Veseli smo, da smo lahko nastopali na čudovitih odrih, pred toliko gledalci in osrečili tudi starejše. Trudili smo se lepo predstaviti Slovenijo. Adeus!

Neža Mikelj, FS Stična

Mariborskih 50 let

1964. leta, ko je Maribor šele začel dobivati podobo visokošolskega mesta in študentsko življenje še ni bilo razgibano, je iz študentskih vrst prišla pobuda za ustanovitev kulturno-umetniškega društva. Društvo, ki so ga poimenovali »Študent«, je začelo delovati v treh sekcijah: folklorni, zborovski in na študentskem odru. Če je začetna navdušenost dramskih ustvarjalcev splahnela, pa tega nikakor ne moremo trditi za plesalce in pevce, oboji so namreč v prvih letih delovanja osvojili srca Mariborčanov in društvu ustvarili renome po svetu. S slovenskimi plesi in *bunjevačkim momačkim kolom*, *šopskim orom*, hrvaškim spletom so folklorniki KUD-a prepotovali domala celo Jugoslavijo, veliko pa so nastopali tudi v tujini. Zagotovo lahko med največje uspehe štejemo udeležbo prve generacije Kudovcev na prazniku mladosti, kjer so na velikem beograjskem stadionu izročili pozdrave slovenske mladine tovarišu Titu, in nastop v Marburgu v ZRN, kjer so leta 1972 odprli jugoslovanski kulturni teden. Folklorna skupina KUD Študent je bila tista sekcija, ki v vsej 50-letni zgodovini ni doživljala večjih padcev, ampak je počasi in vztrajno rastla po količini in kakovosti in zato se ne moremo čuditi, da so leta 1980 prejeli povabilo za gostovanje na Malti, ki pa se je zaradi smrti predsednika Tita zanje končalo predčasno. Vabila so se vrstila in med leti 1980 in 1989 so odpotovali še na Poljsko, Romunijo, v Amsterdam, Nemčijo, Kanado, Italijo, Izrael, Francijo in bili redni gostje na folklornih festivalih v državah bivše Jugoslavije. Še danes se ob pripovedovanju nekdanjih članov in prebiranju društvene kronike lahko iz srca nasmejimo pripetljajem, ki jim ni videti konca. Eden izmed njih se je zagotovo pripetil na folklornem festivalu v Izraelu leta 1986, ki so se ga udeležili kot prva jugoslovanska uradna folklorna skupina. Ob prihodu jih je pričakala vodička, jugoslovanskih korenin, mrkega obraza, po prvem nastopu pa je bila njena slaba volja le še bolj očitna. Po nekaj dnevih so ugotovili, da ni želela skupine iz Maribora, saj za ta kraj še nikoli ni slišala, prav tako je bila razočarana nad njihovim plesom. Toda mariborski folklorniki so s svojo dobro voljo, nastopi, ki so prepričali ne le gledalce, ampak tudi težavno vodičko, osvojili srce Izraela. Tudi vodička je ob slovesu na letališču za njimi jokala in obljubila, da pozimi zagotovo pride na obisk. Prva jugoslovanska skupina na haifskem festivalu pa je postala poznana ne samo po korantih in štajerskih pustnih plesih, ampak tudi po goloti. Plesalke so se namreč na terasi svojih apartmajev, zaradi

vročine tudi do 40 stopinj, slekle do golega in postale prve nudistke v 38-letni zgodovini Izraela. Lahko si samo predstavljamo šok, ki so ga doživeli. Kaljenje na domačih in tujih odrih ter prejemanja priznanj in pohval na vseh mednarodnih festivalih je botrovalo k uresničitvi ideje mariborskih »študentov« – ponuditi Mariboru enkraten kulturni dogodek, organizirati mednarodni festival akademskih folklornih skupin, kakršnega v Jugoslaviji še ni bilo. Leta 1989 je luč sveta ugledal FOLKART, festival, ki poteka pod okriljem CIOFF®-a in je v času svojega obstoja postal eden izmed najuspešnejših svetovno znanih folklornih festivalov, katerega člani AFS Študent soustvarjajo še danes. Če bi se nam pridružili na kakšni izmed vaj ali sedeli pri sosednji mizi, bi zagotovo lahko že danes sledili pogovorom o Folkartu: »Čuj, kaj letos boš ti tuji vodič? Kaj se že ve, kere grupe bojo letos? Joj, jaz upam, da moji ne bojo preveč okoli dohtarov hodli, tak ko lani. Moja je eksotika, to tak vete, ne? Kak bomo te letos po sobah – jaz moje ne dam!!!« Ja, bolj se bližamo mesecu juniju, bolj narašča pričakovanje. Pa koliko dela – otvoritev, slovenski večer, animacije, zaključek, da miss Folkarta sploh ne omenjamo.

Tako kot drugi je imela tudi Akademska folklorna skupina Študent obdobja krize. Zagotovo je eno izmed poglavitnih težav predstavljala kostumska podoba, kostumov namreč preprosto ni bilo, zato so si jih mariborski folklorniki izposojali v SNG Maribor, celo v Varaždinu in Zagrebu. Po osamosvojitvi se je skupina posvetila le slovenski folklori in pod vodstvom dr. Marije Makarovič sodelovala pri znanstveni etnološki raziskavi štajerskih narodnih noš v okolici Maribora.

Edina finančna kriza, ki je zadela društvo do te mere, da so tako člani zbora kot tudi plesalci že napovedali svoj zadnji, poslovilni nastop, je bila leta 1997. V tem obdobju so se prekinila vsa financiranja kulturnih obštudijskih dejavnosti s strani ŠOU in društvo ni imelo na razpolago niti osnovnih sredstev za delovanje. Kljub slabim napovedim je društvo rastlo in se razvijalo ter se že naslednje leto udeležilo folklornega festivala v Avstraliji. Do praznovanja 40. obletnice obstoja, kjer smo se Kudovci predstavili z novimi, prirejenimi odrskimi oblikami in pričeli s postavljanjem novih mejnikov v slovenskem folklornem udejstvovanju, so člani AFS Študent dober glas o Mariboru in Sloveniji ponesli še vse do Peruja, na Japonko, Portugalsko, Poljsko, Makedonijo, ZDA, Španijo, Italijo.

Danes je AFS Študent skupina, ki se ponaša z več kot 30 različnimi slovenskimi odrskimi postavitvami in bogato garderobo, v kateri je je več kot 40 kompletov kostumov iz različnih slovenskih pokrajin. Ponosno zremo v 50. leto prostovoljnega poustvarjanja folklorne dejavnosti. Člani veteranske skupine, ki so hkrati ustanovni člani KUD Študent, člani treh plesnih skupin in otroška skupina nas prijetno opozarjajo na to, da smo in bomo tudi v prihodnje – zgodba o ponosu, uspehu, prijateljstvu, ljubezni in medsebojni pomoči.

Urša Štumberger

Sestanek otroških folklornih skupin

V okviru Aktiva mladih smo v lanskem letu s pomočjo folklornih skupin, članic ZLTSS, pridobili podatke o otroških folklornih skupinah, ki delujejo v okviru članic ZLTSS. Prav tako smo pridobili kontakte predstavnikov oz. organizatorjev mednarodnih otroških folklornih festivalov, ki se odvijajo v Sloveniji. Prišli smo na idejo, da bi organizirali sestanek vseh prej omenjenih. Sestanek bi seveda prav prišel tako predstavnikom folklornih skupin kot tudi folklornih festivalov. Izmenjevali bi si lahko izkušnje, ideje, predloge. Najbolj pomembno pa je, da bi predstavniki otroških folklornih skupin, ki še niso bili s svojo skupino na gostovanju na folklornem festivalu, pa si to želijo, vendar ne vedo kako se lotiti zadeve, lahko podrobno izvedeli, kaj se pričakuje od otroške folklorne skupine na festivalu, s kakšnimi težavami se lahko srečajo in kako si celotno dogodivščino olajšajo. S strani predstavnikov otroških folklornih skupin smo dobili veliko podporo pri tem projektu, žal pa nismo imeli takšne sreče pri festivalih, saj mi (za razliko od enega pozitivnega odgovora) niso niti odgovorili na elektronsko sporočilo. Tudi s sestankom nismo imeli sreče. Sklicali smo ga dvakrat. Prvi datum ni ustrezal nobenemu, drugi pa le eni predstavnici otroške folklorne skupine. Sedaj smo se zatekli k temu, da nam predstavniki sami povedo, kdaj približno bi imeli čas in na podlagi tega želimo v maju izpeljati sestanek, za katerega upamo, da se bo ponovil vsako leto.

Maša Kumperger

Svetovni dan plesa

Tudi letos poziva mednarodna organizacija CID (Conseil International de la Danse), ki deluje pod okriljem UNESCA, na praznovanje svetovnega dneva plesa, ki bo 29. aprila. To praznovanje poteka na pobudo CID že od leta 1982. Pričujoče pobude so namenjene predsednikom plesnih skupin, plesnim učiteljem, koreografom, korepetitorjem, koreologom in novinarjem. Osnovni cilj te akcije je spodbuditi zanimanje širokega občinstva za plesno umetnost, torej oseb, ki se sicer s plesom aktivno ne ukvarjajo. Svetovni dan plesa je mogoče organizirati na več načinov. Organizira naj se posebne sprevode, javne vaje, ulične demonstracije, predavanja, razstave, plesne večere, oddaje na radiu in televiziji ter objavi članke o plesu v različnih glasilih.

Nosilci akcij naj bodo plesne organizacije, amaterske skupine, šole, združenja in preostale organizacije, ki se ukvarjajo s katerokoli zvrstjo plesa. Kjer je to le mogoče, naj se opisane akcije organizira skupaj z ustanovami, ki se sicer s plesom ne ukvarjajo. Izvajalcem je pri tem prepuščena popolna svoboda pri izbiri vsebine akcij. Priporoča se kratka uvodna informacija o plesni umetnosti, njeni zgodovini in pomenu. Vstop na te prireditve mora biti prost! Kjer potekajo redne plesne vaje, naj se ta dan vsebina dela nekoliko spremeni in dodatno osvetli pomen plesa v življenju. Pravočasno je treba obvestiti tudi vse medije, da bodo uspešno spremljali te akcije in jih ustrezno registrirali.

Osnovni namen Svetovnega dneva plesa naj bo vključitev novih članov vseh starosti v različne plesne skupine in tako popularizirati plesno dejavnost. Več o tem se lahko najde tudi na spletni strani www.danceday.cid-portal.org.

po prof. Akis Raftisu, predsedniku CID/UNESCO,
prevedel dr. Bruno Ravnikar

Letni koncert SKUD Vidovdan

SKUD Vidovdan iz Ljubljane v soboto, 26. 4. 2014 v Španskih borcih v Ljubljani organizira letni koncert s pričetkom ob 19. uri. Nastopile bodo vse folklorne skupine društva in predstavile svoje delo v zadnjem letu.

Slađana Šmitran, predsednica društva

Ob 51. Jurjevanju v Beli krajini

Jurjevanje v Beli krajini je leta 2013 praznovalo svojo 50. izvedbo. Častno pokroviteljstvo nad dogodkom je prevzela Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, festival pa je prejel priznanje ZLTSS. Obema se najlepše zahvaljujemo za priznanje, ki nam daje nove energije in kreativnosti za nadaljnje delo. Častni govornik na slavnostnem odprtju festivala je bil predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor, pokroviteljica festivala Občina Črnomelj ter županja ga. Mojca Čemas Stjepanovič.

Na festivalu je nastopilo devet belokranjskih folklornih skupin, gostili smo tudi AFS France Marolt iz Ljubljane ter štiri tuje folklorne skupine: Univerzitetno folklorno skupino Carmen Lopez iz Kolumbije, Folklorno skupino Astra z Malte, Folklorno skupino Kosta Abrašević iz Srbije in Folklorno skupino Matija Gubec iz Karlovca, Hrvaška. Skupno je na prireditvi nastopilo skoraj 500 folklornikov. Prvič v zgodovini so se nam s skupno koreografijo predstavile vse belokranjske folklorne skupine, ko je v istem trenutku plesalo skoraj 200 nastopajočih. Kulturni program je soustvarjalo še enajst kulturno umetniških glasbenih skupin. Na srečanju otroških folklornih skupin je sodelovalo šest skupin iz Slovenije in Hrvaške. Ob festivalu je potekal tudi EtnoFolk, kjer nastopajo glasbene skupine, ki poustvarjajo ljudsko glasbo, v likovni koloniji z naslovom *Belokranjska mitološka dediščina na platnu* pa je sodelovalo enajst ustvarjalcev. Izdali smo Kroniko *50 Jurjevanj v Beli krajini*, ki jo je napisala Ana Blažič, posebna priznanja pa smo podelili šestim posameznikom, ki so kot nastopajoči sodelovali praktično na vseh Jurjevanjih. Po ocenah sodelujočih ter gostov je festival prikazal kvaliteten, obsežen in raznolik program, ki ga je v petih dneh spremljalo okoli 15.000 obiskovalcev.

Festival *Jurjevanje 2014* bo prinesel nekaj novosti tako v kulturni kot v spremljevalni program, ki ga bodo sooblikovale belokranjske ter gostujoče folklorne skupine iz Argentine, Grčije in Hrvaške. Pri tem se nam zdi zelo pomembno, da se povezujemo s partnerskimi festivali Dukatfest v Banji Luki, Folkart v Mariboru in MFF v Karlovcu, saj na ta način lažje pridobimo kvalitetne folklorne skupine iz tujine, se medsebojno posvetujemo, širimo znanje ter ustvarjamo nova prijateljstva.

Jurjevanje v Beli krajini bo potekalo med 18. in 22. 6. 2014 v Črnomlju. Več informacij o festivalu lahko najdete na www.jurjevanje.si.

Gregor Jevšček, RIC Bela krajina

26. Folkart

26. mednarodni folklorni festival FOLKART v Mariboru se bo odvijal od torka, 24. junija do sobote, 28. junija 2014.

Folkart je dolgoletni član svetovne organizacije CIOFF® in edini folklorni festival v Sloveniji, ki izpolnjuje vse pogoje te svetovne nevladne organizacije. V letu 2013 je Folkart kot prvi folklorni festival na svetu prejel častno pokroviteljstvo generalne direktorice UNESCA, gospe Irine Bokove.

Na odru Folkarta bo v letu 2014 ponovno zaživel izjemno pester program z nastopi folklornih skupin iz vsega sveta. Nastopile bodo skupine iz Argentine, Guamskih otokov, Portugalske, Martinika, Srbije, Filipinov, Egipta in Japonske. Kot vsako leto bodo sodelovale tudi tri slovenske folklorne skupine. S svojimi marljivimi člani je gostitelj skupin AFS Študent iz Maribora.

Alenka Klemenčič, producentka Folkarta

Mednarodni folklorni festival MIFF

Folklorno društvo VAL Piran med 2. in 6. julijem 2014 organizira Mednarodni folklorni festival MIFF. Vse prireditve se začnejo ob 21. uri, razen v sredo, 2. 7., ko se začne ob 20. uri. Lokacije in termini dogodkov so sledeči:

- 2. 7. – Piran, Prvomajski trg (kulinarični dogodek s plesnimi delavnicami),
- 3. 7. – Koper, Taverna,
- 4. in 5. 7. – Piran, Tartinijev trg,
- 6. 7. – Umag, Hrvaška.

Več informacij na www.miff.si.

Boris Šušmak

Zeleni Jurij – muzikal po ljudskih motivih

V soboto, 10. maja 2014, bo Gallusova dvorana Cankarjevega doma gostila spevoples Zeleni Jurij, muzikal po ljudskih motivih. Koncert, kakršnega v Sloveniji še ni bilo, bodo ob 65. obletnici delovanja izvedle tri generacije Folklorne Skupine Tine Rožanc, ki se jim bodo na odru pridružili tudi gosti: Mešani komorni zbor Ljubljanski madrigalisti ter solista Karin Možina in Gregor Volk.

Spevoples Zeleni Jurij je muzikal po ljudskih motivih in združuje najstarejše zapise o slovenski pesmi, plesu, glasbi in mitologiji ter uveljavljene poustvarjalce na področju ljudske kulture. Prvi tovrstni poizkus v Sloveniji je plod večmesečnega izčrpnega raziskovalnega dela folklorne skupine. S sožitjem izvirnih virov (plesnih, pevskih, glasbenih, glasbilnih, oblačilnih) in sodobnih idej želi skupina z gosti širšemu občinstvu predstaviti ljudsko izročilo v srčni in prisrčni obliki.

Osrednji lik dogajanja je Zeleni Jurij (igral in pel ga bo Gregor Volk), v izročilu imenovan tudi kot Šenturij, Jurek, Jarilo, Vestnik itd., ki je v Sloveniji poznan predvsem kot prinašalec pomladi, njegova krožna pot pa biva in potuje med letnimi časi. Na odru Gallusove dvorane bo njegova osrednja zgodba, v kateri spoznamo nesojeno ljubezen in sorodno dušo Maro (Karin Možina), vpeta v različne plesne postavitve in glasbene medigre, občasno z zborovsko nadgradnjo.

Na odru največje dvorane Cankarjevega doma se bo predstavilo več kot 150 nastopajočih. Tri generacije Folklorne skupine Tine Rožanc (otroška, mladinska in veteranska skupina), Mešani komorni zbor Ljubljanski madrigalisti ter solista, mlada in uveljavljena vokalista, Gregor Volk in Karin Možina bodo ob glasbeni spremljavi predstavili krožno pot Zelenega Jurija po številnih slovenskih pokrajinah.

Vstopnice bodo v začetku aprila na voljo na blagajni Cankarjevega doma, na spletnem mestu Cankarjevega doma ter na Petrolu.

Mihaela Leskovec

Že drugič v Angliji

Skoraj neverjetno, a resnično. Sredi maja lani je na naslov FS Sava prispelo uradno vabilo za avgustovsko gostovanje na MFF v znamenitem mestecu Alnwick v Angliji, le 50 km od Billinghama, kjer smo že bili pred nekaj leti. To je mestece, ki razpolaga z ogromnim gradom in pripadajočim visokim grajskim obzidjem, za katerim je skrit velik vrt. Ravno v tem gradu se je nedavno nazaj snemal znani film Harry Potter. Ta grad danes v dolgih vrstah obiskujejo številni turisti, nam Savčanom pa je bilo dano, da smo imeli priliko nastopiti na njegovi prekrasni zelenici. Festival se je namreč odvijal skoraj na istem območju kot naše prvotno gostovanje. Človek bi rekel, da tu že poznajo naš spored, a smo se zavarovali tako, da smo na tokratno gostovanje vzeli popolnoma drugačnega.

Malo bolj nas je zaskrbelo, ko smo ugotovili, da potovanje na tako dolgo pot ni mogoče z letalom. Recesija ja letalo vzela in mi smo se odločili potovati z avtobusom. To je bila cenejša in velika naložba v prepotrebno povezanost članov skupine. Na tem dolgem 28 urnem potovanju smo bili primorani biti, ob prijetni sproščenosti, stalno povezani drug z drugim. Tako smo utrdili nujno potreben pogoj, da se je celotna skupina na festivalu odzivala na vse zastavljene naloge festivala iz dneva v dan. Težko je verjeti, a na cilju smo bili točno ob dogovorjenem času, za kar imajo velike zasluge vsi štirje šoferji. Skozi morje smo se zapeljali kar z vlakom, iz katerega žal ni bilo mogoče ničesar videti.

Že takoj po prihodu v mesto Alnwick smo bili pripravljeni, da se vključimo v program festivala, a nas je rešila že prej sprejeta sprememba nastopov za prvi dan. Znašli smo se v družbi mladinskih in veteranskih skupin s Češke, Estonije, Tajvana, Mauritiusa in Indije. Žal na festival nista prišli skupini iz Toga in Gruzije, ker nista pravočasno pripravili vsega potrebnega za potovanje. Ja, malo neodgovorno. S to pisano druščino smo skupaj nastopali vse dni festivala. Izvedli smo kar 17 različnih nastopov in, verjemite, tudi po tri nastope je bilo potrebno izvesti kakšen dan. Res pa je, da to niti ni bilo težko, saj se je organizator neverjetno znašel. Prav v času, ko bi skupina morala imeti čas za kosila, smo vsak dan izvajali nastop, saj je bilo takrat v središču mesta največ ljudi. Kosilo smo vsako jutro prejeli že ob zajtrku, seveda *lunch packet*, organizator pa se ni nič oziral na to, da moramo tudi jesti. Vse smo opravili vsak zase, ko nam je prišlo na

misel. Organizatorja tudi ni nič motilo, če je skupina morala na vsak nastop peš v center mesta, skoraj dva kilometra daleč in še ravno toliko nazaj do mesta bivanja, tudi po dvakrat ali celo trikrat na dan, saj avtobus v center zaradi ozkih ulic ni mogel. Pri tem smo preko roke vedno nosili še drugi kostum za drugi del nastopa. Prav s tem smo dokazali, da smo nekaj posebnega, da smo pripravljeni pokazati nekaj več kot drugi. Za vse prisotne skupine, za organizatorja in tudi za gledalce smo bili nekaj posebnega. Vsak dan iz nastopa v nastop smo naš spored spreminjali, menjavali smo kostume in glasbeno spremljavo. Bili smo tudi edina tuja skupina, ki je v njihovi cerkvi lahko dostojno in normalno izvedla pevsko točko med obredom svete maše. Prav za ta pevski nastop smo kasneje prejeli veliko zahval in čestitk. Neverjetno, kako lepo število gledalcev nas je spremljalo iz dneva v dan. Svoje navdušenje so izražali z gromkim ploskanjem, tudi fotografiranja je bilo neskončno, res veliko. Če ocenjujem moč ploskanja in komentarjev po izvedenem nastopu, smo bili resnično nekaj posebnega, oziroma smo bili prava dodana vrednost temu festivalu, ki žal nima nekega osnovnega okvirja – ni CIOFF®-ov, ni veteranski, ni otroški, je pač festival kar tako in na njem se znajde vse. Iz nastopa v nastop smo se predstavljali z gorenjskimi, rezijanskimi, štajerskimi plesi. Izvajali smo tudi kostelsko ohcet in flosarski bal. Organizator nam je iz srca čestital za prikazano pestrost, saj tega druge skupine niso počele. To navdušenje organizatorja je bilo potrjeno ob samem zaključku festivala. Določili so, da prav Savčani zaključimo festivalski, svečani, zaključni večer. Ta naloga ni bila zaupana prvotno določeni skupini. Z velikim ponosom smo opravili še zadnjo, 17. dolžnost. Doživeti ta zaključni nastop, ko vstane celotna dvorana in ploska naši skupini. To je res nekaj lepega in čudovitega. S takšnimi gestami se je iz dneva v dan potrjevalo naše preteklo delo. Našemu nastopu je zaploskala tudi slovenska družina, ki je tokrat dopustovala na otoku.

Za marsikaterega člana skupine bo gostovanje ostalo v lepem spominu, prav tako tudi celodnevni izlet brez nastopa v Edinburgh. Neverjetno, kakšen turistični vrvež. Ljudi se je trlo po celem mestu preko celotnega dne, kot na mravljišču.

Dejstvo je, da nas je celotedensko vsakodnevno nastopanje precej utrudilo, a smo se zelo radi odzvali tudi lastnim večernim zabavam, ki sta jih vodila naša enkratna godca Marko in Gašper. Lastne zabave smo uprizarjali zato, ker je mesto ob polnoči potonilo v ljubi

spanec; nikjer ni bilo nobenega, ni bilo odprtih lokalov in morala je biti tišina. Pozabili nismo niti na potreben krst dveh naših članov, ki je bil lepo pripravljen in čudovito izveden.

Za ta nova spoznanja, za to prijetno, a dokaj težko gostovanje gre vsa zahvala vsem članom, ki so bili pripravljeni veliko delati in na hitro sprejeti malo drugačne navade od nas Srednjeevropejcev. Lahko zapišemo, da smo cilj več kot uspešno dosegli.

Zvonko Gantar

Ostali dogodki

V letu 2014 praznuje **SloFolk 10. obletnico obstoja**. Festival bo potekal od 24. do 29. 4. 2014 v Novem mestu, Artičah, Šentvidu pri Stični in v Velikih Laščah. V okviru festivala bo vsak večer večerni koncerti ob 19. uri, in sicer: 25. 4. v Velikih Laščah, 26.4. v Šentvidu pri Stični, 27. 4. v Artičah, 28.4. v Novem mestu.

9. in 10. maja 2014 bo v dvorani Kulturnega doma Predoslje pri Kranju in na Glavnem trgu v Kranju potekal **XI. Mednarodni otroški folklorni festival »FOS Predoslje 2014«**. K prijavam vabljeni: otroške in mladinske folklorne, vokalne, instrumentalne skupine in posamezniki, ki se ukvarjajo s poustvarjanjem ljudskih plesov, glasbe, pesmi, običajev. Razpis in prijavnica se nahajata na spletni strani: http://www.folklora.si/.

AFS Študent iz Maribora bo s celovečernim koncertom obeležil **50. leto delovanja** v soboto, 24. maja 2014 v Veliki dvorani SNG Maribor.

Jubilejni **10. festival Alpe-Adria** bo 31. 5. in 1. 6. 2014 v **Kranju** z udeležbo skupin iz Avstrije, Italije, Hrvaške in Slovenije. Slovenija je doslej gostila ta festival že dvakrat in sicer 2006 na Bledu in 2010 v Ljubljani. Festival bo v dvorcu Khiselstein. V tem času v Kranju ZLTSS organizira tudi Sestanek Srednjeevropskega Sektorja CIOFF®.

21. 6. 2014 se bo v **Škocjanu** na Dolenjskem odvijal letni koncert ob 15. letnici delovanja **FS Plamen**.

AFS Študent Maribor leta 2012 na otvoritvi Evropske prestolnice kulture, skupaj z Majo Keuc in Simfoničnim orkestrom *(foto: arhiv skupine)*

FS Stična na Portugalskem *(foto: arhiv skupine)*